

**Pan
Andrzej Drogoń
Dyrektor
Muzeum Powstań Śląskich
w Świętochłowicach**

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

Jakub Chęłstowski

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonía 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290

marszal@slaskie.pl
slaskie.pl

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 ze zm.), oraz § 12 ust. 1 *Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego* stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r., została przeprowadzona kontrola w kierowanej przez Pana jednostce przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Działając na podstawie § 29 ust. 4 pkt 1 ww. *Regulaminu* przedstawiam ustalenia dokonane w trakcie kontroli, ocenę skontrolowanej działalności oraz zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

I. Dane identyfikacyjne kontroli:

Jednostka kontrolowana:

Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach, ul. Wiktora Polaka 1, 41-600 Świętochłowice (dalej: *Muzeum*).

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan Andrzej Drogoń – Dyrektor *Muzeum*, powołany na stanowisko zgodnie z uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 2368/283/VI/2021 z dnia 27 października 2021 r. na okres trzech lat, tj. od 01.11.2021 r. do 03.10.2024 r.

Numer kontroli:

AU-KN.1711.9.2023.

Zakres i okres objęty kontrolą:

Wybrane zagadnienia z zakresu spraw organizacyjno-finansowych za lata 2020 – 2023.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę:

Departament Audytu i Kontroli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach.

Osoby przeprowadzające kontrolę:

- Ewa Zwolińska – Starszy inspektor, na podstawie upoważnienia nr 414/AU/2023 z dnia 06.09.2023 r., w dniach 11-15 i 20-22 września 2023 r.,
- Mariusz Latusek – Główny specjalista, na podstawie upoważnienia nr 414/AU/2023 z dnia 06.09.2023 r., w dniach 11-15 i 20-22 września 2023 r.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych: 11.09.2023 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych: 13.10.2023 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli jednostki w dniu 11.09.2023 r. pod numerem 9.

(dowód: akta kontroli nr 1 - 8)

II. Ustalenia szczegółowe.

1. Prawidłowość stosowania *Rekomendacji dla instytucji kultury w zakresie gospodarki finansowej* przekazanych pismem Marszałka Województwa nr AU-KN.0221.2.2020, AU-KN.KW-00021/20 z dnia 28.08.2020 r. (dalej: *Rekomendacje*).

A. Opis stanu faktycznego:

Instytucje kultury Województwa Śląskiego zostały zobligowane do stosowania *Rekomendacji*, które zgodnie z ww. pismem mają na celu usprawnienie działań w obszarze gospodarki finansowej, ukierunkowanych na oszczędne, efektywne i racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi i powierzonym mieniem.

Dyrektor *Muzeum* w sprawozdaniu z dnia 20.11.2020 r. (uzupełnionym w dniu 22.12.2020 r.) potwierdził wdrożenie *Rekomendacji*.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie implementacji do wewnętrznych uregulowań *Muzeum*, zalecenia opisanego w pkt B.I.1 *Rekomendacji*, dotyczącego zgodności procesu inwentaryzacji z zapisami art. 26 – 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej: *ustawa o rachunkowości*).

W *Muzeum* zasady związane z procesem inwentaryzacji określone zostały w *Instrukcji inwentaryzacyjnej*, która stanowi załącznik nr 4 do Zarządzenia Dyrektora *Muzeum* nr 4/2015 z dnia 28.08.2015 r. w sprawie *zasad rachunkowości i kontroli finansowo-majątkowej*, ze zmianami (dalej: *Zasady rachunkowości*). Ww. instrukcja zawiera zasady przeprowadzania inwentaryzacji, rodzaje, metody i terminy jej przeprowadzania oraz częstotliwość dla poszczególnych rodzajów składników majątkowych, udokumentowania wyników inwentaryzacji i wyjaśniania stwierdzonych różnic.

Opis procedur w przyjętej przez *Muzeum Instrukcji inwentaryzacyjnej* potwierdza spełnienie wymogów określonych w pkt B.I.1 *Rekomendacji* w zakresie dotyczącym zgodności przebiegu i terminów przeprowadzania inwentaryzacji - z art. 26 *ustawy o rachunkowości* oraz dokumentowania wyników inwentaryzacji i wyjaśnienia stwierdzonych różnic - art. 27 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli nr 9)

B. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna.

2. Zgodność zasad (polityki) rachunkowości z wymaganiami art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

A. Opis stanu faktycznego:

Zasady rachunkowości wprowadzone w Muzeum obejmują „Instrukcję kontroli finansowej, kontroli majątku, zasad rachunkowości z zakładowym planem kont oraz obiegiem dokumentów finansowo-księgowych, instrukcję inwentaryzacyjną i instrukcję w sprawie przechowywania i zabezpieczenia dokumentów finansowo-księgowych”.

W wyniku sprawdzenia zapisów ww. dokumentacji w zakresie zgodności z wymogami art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości stwierdzono, iż:

- Zasady rachunkowości były na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do obowiązujących przepisów, poprzez wprowadzanie zmian kolejnymi zarządzeniami Dyrektora Muzeum. Zgodnie z informacją Dyrektora Muzeum zawartą w piśmie z dnia 14.09.2023 r. w przygotowaniu jest ujednoczona wersja polityki rachunkowości,
- w pkt VI.8 *Zasad rachunkowości* – „Zasady ewidencji finansowo-księgowej” jest zapis, zgodnie z którym „Szczegółowy opis operacji podlegających księgowaniu na kontach syntetycznych oraz powiązaniu kont określonych w załączniku nr 2 zawiera „Plan kont z komentarzem dla instytucji kultury” autorstwa U. Pietrzak, wyd. ODDK, Gdańsk”. Powołanie się tylko na opracowanie książkowe nie wypełnia dyspozycji art. 10 ust. 1 pkt 3a ustawy o rachunkowości, bowiem to dokumentacja systemu rachunkowości, którą zgodnie z ustawą o rachunkowości ustala i aktualizuje kierownik jednostki, powinna zawierać sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych obejmujący m.in. przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. Dyrektor Muzeum w piśmie z dnia 14.09.2023 r. wyjaśnił: „W uregulowaniach wewnętrznych, obowiązujących w Muzeum zostały wskazane zasady klasyfikacji zdarzeń w księgach rachunkowych, stosownym zarządzeniem nr 4/2015 z dnia 28.08.2015 r. Uczyniono to jednak w sposób oparty na pewnym stopniu uogólnienia, z odwołaniem do szerszej pozycji, przywołanej w Rozdziale VI. pkt 8 przedmiotowego zarządzenia. Od tego czasu wprowadzono aneksami uzupełnienia, które nie doprowadziły jednak do czytelnego wykazania planu kont. Rodzi to potrzebę zmiany istniejącego stanu rzeczy, niezależnie od tego, że w praktyce stosowano zasady księgowości, odpowiadające wymogom wskazanym w stosowanych przepisach. Zachodzi konieczność wprowadzenia ujednoczonego tekstu zarządzenia, obejmującego wszystkie wymogi wskazane w obowiązujących aktach prawnych, dotyczących rachunkowości (...)”,
- w pkt VII.2 *Zasad rachunkowości* - „Programy komputerowe” podano, że w jednostce do prowadzenia ksiąg rachunkowych wykorzystywany jest system finansowo-księgowy „DekretJ”. Nie wskazano jednak obowiązującej wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, stosownie do wymogów art. 10 ust. 1 pkt 3c ustawy o rachunkowości. W wyjaśnieniach, Dyrektor Muzeum (pismo z dnia 14.09.2023 r.) w zakresie nieokreślenia wersji stosowanego programu księgowego i daty rozpoczęcia eksploatacji wskazał: „W odniesieniu do programu finansowego „DekretJ” informuję, iż nastąpiło zaniechanie związane z brakiem uzupełnienia stosownej informacji, dotyczącej aktualizacji tego programu. Tym samym wyrażamy czynny żal związany z tym zaniechaniem, z jednoczesnym wskazaniem, że stosowny aneks do przedmiotowego zarządzenia jest w opracowaniu. Po przejściu ścieżki przewidzianej dla tworzenia aktów wewnętrznych (akceptacja radcy prawnego), stosowny aneks zostanie niezwłocznie wprowadzony do zarządzenia nr 4/2015 z dnia 28.08.2015 r. w sprawie zasad rachunkowości i kontroli finansowo-majątkowej, a następnie znajdzie odzwierciedlenie w ujednoczonej wersji Polityki rachunkowości”.

(dowód: akta kontroli nr 9 - 12)

B. Ustalony uchybienia (przyczyny, zakres, skutki):

Stwierdzono uchybienia dotyczące niedostosowania wprowadzonych Zarządzeniem Dyrektora *Muzeum* nr 4/2015 z dnia 28.08.2015 r. *zasad rachunkowości i kontroli finansowo-majątkowej* do wymogów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zakresie:

- 1) art. 10 ust. 1 pkt 3a, poprzez brak określenia sposobu przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
- 2) art. 10 ust. 1 pkt 3c, poprzez niewskazanie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji dla systemu informatycznego stosowanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Przyczyny: niewłaściwa interpretacja przepisów *ustawy o rachunkowości* dotyczących wymogów jakie powinna spełniać dokumentacja systemu rachunkowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Dyrektor *Muzeum* w piśmie z dnia 14.09.2023 r. poinformował o planowanym sporządzeniu ujednoliconej wersji polityki rachunkowości uwzględniającej wszystkie wymogi wskazane w obowiązujących przepisach prawnych dotyczących rachunkowości.

Skutki: stwierdzone uchybienia nie mają wpływu na sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za uchybienia:

Pan Andrzej Drogoń – Dyrektor *Muzeum*, który zgodnie z art. 10 ust. 2 *ustawy o rachunkowości* ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację zasad (politykę) rachunkowości.

C. Ocena częściowa: pozytywna mimo stwierdzonych uchybień.

3. Rozrachunki w zakresie należności i zobowiązań wg stanu na dzień 31.12.2021 r. i 31.12.2022 r.

A. Opis stanu faktycznego:

Weryfikacją objęto wybrane należności i zobowiązania wykazane w bilansie *Muzeum*, wg stanu na dzień 31.12.2021 r. i 31.12.2022 r., pod względem:

- a) przestrzegania art. 20 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*, tj. zgodności kwot należności wynikających z ewidencji księgowej z kwotami wybranych dokumentów księgowych oraz prawidłowości ich ujmowania we właściwych okresach sprawozdawczych. Próbą kontrolną objęto należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazane w bilansie *Muzeum* na dzień:
 - 31.12.2021 r. w kwocie 2 926,77 zł, wynikające z rozrachunków z dwoma kontrahentami. Potwierdzono wpływ wykazanych kwot należności i prawidłowość ujęcia ich w księgach rachunkowych,
 - 31.12.2022 r. w kwocie 17 926,67 zł, wynikające z rozrachunków z dwoma kontrahentami. Stwierdzono, iż należność dotycząca jednego z kontrahentów (w wysokości 87,10 zł) została uregulowana terminowo i prawidłowo ujęta w księgach rachunkowych, natomiast należność dotycząca drugiego kontrahenta (w łącznej wysokości 17 839,57 zł - 22 faktury) nie została uregulowana. Zgodnie z przedłożoną Zespołowi kontrolującemu dokumentacją należność ta jest obecnie dochodzona na drodze sądowej;
- b) przestrzegania art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., dalej: *ustawa o finansach publicznych*), tj. prawidłowości ustalania i terminowego egzekwowania należności przypadających *Muzeum*. Stwierdzono, iż *Muzeum* w stosunku do kontrahenta, który nie regulował należności, naliczało odsetki oraz kierowało wezwania do zapłaty. Pismem z dnia 03.08.2023 r. Dyrektor *Muzeum* zwrócił się do kancelarii radców prawnych prowadzącej obsługę prawną *Muzeum*, z prośbą o skierowanie na drogę sądową dochodzenia należności wraz z naliczonymi odsetkami;

- c) prawidłowości ujmowania kwot zobowiązań we właściwych okresach sprawozdawczych, w myśl przepisu art. 20 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*, oraz ich zgodności z kwotami wybranych dowodów źródłowych. Próbą kontrolną objęto wybrane zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazane w bilansie *Muzeum* na dzień:
- 31.12.2021 r. w kwocie 23 229,85 zł. Próbą kontrolną objęto dokumentację źródłową dotyczącą 3 kontrahentów w ramach wykazanej kwoty zobowiązań, na łączną kwotę 8 134,41 zł,
 - 31.12.2022 r. w kwocie 22 088,51 zł. Próbą kontrolną objęto dokumentację źródłową dotyczącą 3 kontrahentów w ramach wykazanej kwoty zobowiązań, na łączną kwotę 10 415,90 zł.

Potwierdzono zgodność i prawidłowość ujmowania wybranych dowodów księgowych we właściwych okresach sprawozdawczych;

- d) prawidłowości monitorowania stanu zobowiązań i terminowego ich regulowania na podstawie wiarygodnej dokumentacji zgodnie z art. 44 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej objętej próbą, dotyczącej:

- zobowiązań na łączną kwotę 8 134,41 zł, dotyczącą 3 kontrahentów w ramach kwoty wykazanej w bilansie *Muzeum* na dzień 31.12.2021 r. z tytułu dostaw i usług,
- zobowiązań na łączną kwotę 10 415,90 zł, dotyczącą 3 kontrahentów w ramach wykazanej w bilansie *Muzeum* na dzień 31.12.2022 r. z tytułu dostaw i usług,

nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowego regulowania zobowiązań.

Potwierdzono również prawidłowość stosowania *Rekomendacji* w zakresie zgodności ewidencji księgowej z dokumentami źródłowymi, monitorowania i egzekwowania należności oraz prawidłowości monitorowania stanu zobowiązań i ich terminowego regulowania.

(dowód: akta kontroli nr 9)

B. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna.

4. Realizacja wybranych wydatków w ramach dotacji podmiotowej ujętej w planie finansowym *Muzeum*.

Szczegółową kontrolą objęto wydatki w ramach dotacji podmiotowej w 2022 r., zgodnie z którą *Muzeum* otrzymało środki finansowe z budżetu Województwa Śląskiego w łącznej kwocie 442 175 zł na realizację zadań statutowych z przeznaczeniem na określone zadania i projekty. W ramach tej dotacji sfinansowano:

- upamiętnienie Miejsca Pamięci i Pojednania Zgoda – środki finansowe zostały przyznane w łącznej wysokości 325 000 zł. Ujęcie ww. środków w planie finansowym *Muzeum* nastąpiło na podstawie Zarządzenia nr 3/2022 Dyrektora *Muzeum* z dnia 17.02.2022 r. (kwota 250 000 zł) oraz na podstawie Zarządzenia nr 14/2022 Dyrektora *Muzeum* z dnia 09.12.2022 r. (kwota 75 000 zł). Przyznane środki zostały rozliczone do wysokości 296 355,35 zł (pozostałą kwotę wykorzystano na realizację innych wydatków bieżących),
- opracowanie dodatku do gazety o zasięgu ogólnopolskim dotyczącego Stulecia Powrotu Części Górnego Śląska do Polski. Środki w wysokości 86 100 zł zostały ujęte w planie finansowym *Muzeum* na podstawie Zarządzenia nr 9/2022 Dyrektora *Muzeum* z dnia 15.07.2022 r. Przyznane środki zostały wydatkowane w całości,
- współorganizację Regionalnych Obchodów 40. Rocznicy Powołania Solidarności Walczącej Małopolska – Śląsk oraz konferencji z okazji 30. Rocznicy Rejestracji Stowarzyszenia Ofiar Wojny. Środki w wysokości 31 075 zł zostały ujęte w planie finansowym *Muzeum* na podstawie Zarządzenia nr 10/2022 Dyrektora *Muzeum* z dnia 24.08.2022 r. Przyznane środki zostały wykorzystane w całości.

Weryfikacja wydatków poniesionych na realizację ww. zadań została przeprowadzona na podstawie dokumentów rozliczeniowych obejmujących: 18 rachunków, 35 faktur, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o świadczenie usług, protokoły zdawczo-odbiorcze (łącznie kwota rozliczonych wydatków w ramach dotacji podmiotowej na ww. zadania wyniosła 413 530,35 zł).

W wyniku kontroli ustalono, iż:

- 1) *Muzeum* sporządziło plany finansowe oraz dokonywało w nich zmian na zasadach określonych w art. 52 ust. 2 i ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*, tj. w przypadku wystąpienia zmian przyznanych środków finansowych, dokonywano korekt w rocznym planie finansowym w zakresie przychodów i kosztów;
- 2) sprawozdania z wykonania planu finansowego, w tym uwzględniające rozliczenia dotacji podmiotowych przekazanych z budżetu Województwa Śląskiego, sporządzono i przekazano do organu założycielskiego zgodnie z dyspozycją art. 265 *ustawy o finansach publicznych*, tj.:
 - informację o przebiegu wykonania planu finansowego *Muzeum* za pierwsze półrocze 2022 r. przekazano w dniu 27.07.2022 r.,
 - sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego w 2022 r. *Muzeum* przekazało w dniu 28.02.2023 r.

Na umowach zawartych z wykonawcami realizującymi ww. wydatki stwierdzono brak podpisu Głównego księgowego. Dotyczy to następujących umów:

- umowy o dzieło nr 52/2022 z przeniesieniem praw autorskich z dnia 03.11.2022 r.,
- umowy o dzieło nr 56/2022 z przeniesieniem praw autorskich z dnia 24.11.2022 r.,
- umowy o dzieło nr 57/2022 z przeniesieniem praw autorskich z dnia 24.11.2022 r.,
- umowy o dzieło nr 48/2022 z dnia 19.09.2022 r.,
- umowy o dzieło nr 61/2022 z przeniesieniem praw autorskich z dnia 09.12.2022 r.,
- umowy o dzieło nr 65/2022 z dnia 21.12.2022 r.,
- umowy zlecenia nr 6/2022 z dnia 09.12.2022 r.,
- umowy o dzieło nr 64/2022 z przeniesieniem praw autorskich z dnia 12.11.2022 r.,
- umowy zlecenie nr 1/2022 z dnia 31.03.2022 r.,
- umowy o świadczenie usług z dnia 31.03.2022 r.,
- umowy świadczenia usług promocyjno-handlowych z dnia 26.07.2022 r.

Niedokonanie wstępnej kontroli umów, które prowadzą do powstania zobowiązań pieniężnych po stronie *Muzeum* jest niezgodne z art. 54 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*. Podpis Głównego księgowego potwierdza dokonanie wstępnej kontroli, która oznacza m.in., że zobowiązania wynikające z operacji na dowodzie źródłowym mieszczą się w planie finansowym.

Zaznaczyć należy, że zgodnie z § 11 pkt 3 Regulaminu Organizacyjnego Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach, wprowadzonego Zarządzeniem nr 5/2022 Dyrektora *Muzeum* z dnia 15.03.2022 r. (dalej: *Regulamin organizacyjny*) do zadań Głównego księgowego należy dokonywanie wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji finansowych. Ponadto zgodnie z zapisami pkt II. 4 *Zasad rachunkowości* zakres kontroli wykonywanej przez Głównego księgowego wynika z jego zakresu czynności. W pkt D.3 „Zakresu obowiązków i czynności” przyjętego przez Głównego księgowego w dniu 25.03.2015 r. wskazano, iż do zakresu jego zadań należy m.in. dokonywanie wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji finansowych.

Z udzielonych przez Dyrektora *Muzeum* w dniu 21.09.2023 r. wyjaśnień, wynika iż: „(...) *Sprawa akceptacji umowy przez Główną Księgową jest oczywistą konsekwencją realizacji warunków umowy, gdyż rodzi konieczność zabezpieczenia niezbędnych środków finansowych. Takie ustalenia mają oczywistą rangę, zawsze czynione są w trakcie negocjacji umów. Trudno wyobrazić sobie zawarcie jakiegokolwiek umowy, mającej skutki finansowe bez akceptacji Głównego Księgowego. Owa akceptacja dokonuje się w formie ustaleń ustnych, potwierdzana jest składanymi wnioskami dotyczącymi zapotrzebowania na środki finansowe podmiotom współorganizującym MPŚ. Niejednokrotnie wynika z faktu przesłania przez Organizatora dotacji celowej na zadanie, wskazane w umowie. W takim stanie rzeczy, faktyczna akceptacja ma miejsce. Podpis Księgowego, czy też dodatkowe parafowanie każdej*

ze stron konkretnej umowy ma wymiar czysto formalny, nie jest wymogiem bezwzględnym, wskazanym jako obligatoryjny wymóg zawarcia takiej umowy. Tym bardziej, że w praktyce każda zrealizowana umowa potwierdzana jest podpisem Głównej Księgowej na Zatwierdzeniu zapłaty. Jest nie budzącym wątpliwości, że w wielu instytucjach stosuje się praktykę, polegającą na składaniu podpisu Głównej Księgowej na umowach mających skutki finansowe. Nie jest to jednak wymóg, który mógłby podważyć ważność umowy. W praktyce stosowanej w Muzeum Powstań Śląskich nie stosowano takich praktyk, co nie budziło wątpliwości w trakcie wcześniej podejmowanych kontroli przez różne podmioty kontrolne jak i podczas badania bilansów. Od czasu przejęcia kierownictwa nad tą jednostką, 1 listopada 2021 r., po uzyskaniu stosownych wyjaśnień Głównej Księgowej w tej materii, przyjąłem zasadę, że pozostaniemy przy istniejącej praktyce, zakładając jednocześnie, że dla zachowania czysto formalnych reguł, które przyjmowali niektórzy kontrahenci, będziemy stosowali wymóg podpisu Głównej Księgowej zawsze wtedy, kiedy druga strona takie wymogi stosuje. Nie ma przeszkód, aczkolwiek może to być traktowane jako nadmierne formalizowanie procedur, aby podejmować praktykę, powodującą składanie podpisu Głównej Księgowej na tego rodzaju umowach, co jednak i tak nie będzie oznaczało, że jest to forma akceptacji, bez której umowa traci ważność (...)

(dowód: akta kontroli nr 9, 13, 14)

B. Ustalona nieprawidłowość (przyczyny, zakres, skutki):

Stwierdzono nieprawidłowość w zakresie naruszenia przepisu art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz § 11 pkt 3 *Regulaminu organizacyjnego* w zakresie dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów, poprzez **brak podpisu Głównego księgowego na umowach zawieranych przez Muzeum, które powodują powstanie zobowiązań finansowych.**

Zgodnie z art. 54 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*, na dokumentach związanych z operacjami finansowymi powinien być podpis Głównego księgowego, który stanowi potwierdzenie dokonania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. Ponadto zgodnie z § 11 pkt 3 *Regulaminu organizacyjnego*, do zadań Głównego księgowego należy m.in. dokonywanie wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji finansowych.

Przyczyny: niewłaściwa interpretacja przepisów *ustawy o finansach publicznych* w zakresie wykonywania przez Głównego księgowego wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji finansowych.

Skutki: brak realizacji przez Głównego księgowego obowiązków wynikających z *Regulaminu organizacyjnego* oraz przyjętego „Zakresu obowiązków i czynności” w zakresie przeprowadzenia wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych dokumentów, które powodują powstanie zobowiązań, co może skutkować zaciągnięciem zobowiązań przekraczających plan finansowy.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowość:

1. Pan Andrzej Drogoń – Dyrektor *Muzeum*, na podstawie art. 53 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*, zgodnie z którym kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki
2. Pani Halina Malcharek – Główny księgowy *Muzeum*, która zgodnie z § 11 pkt 3 *Regulaminu organizacyjnego* oraz pkt D.3 „Zakresu obowiązków i czynności” jest odpowiedzialna za dokonywanie wstępnej kontroli, wynikającej z art. 54 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*, w zakresie kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji finansowych.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna mimo stwierdzonej nieprawidłowości.

5. Weryfikacja stopnia spełnienia wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej: RODO).

A. Opis stanu faktycznego:

Weryfikację spełnienia wymogów w zakresie RODO przeprowadzono w oparciu o dane wynikające z „Kwestionariusza oceny w zakresie spełniania wymogów RODO przez Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach” (dalej: Kwestionariusz) przekazanego do wypełnienia Dyrektorowi Muzeum w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych, tj. 11.09.2023 r. Zgodnie z dyspozycją wynikającą z Kwestionariusza, dokument zwrócony został Zespołowi kontrolującemu w wyznaczonym terminie, tj. w dniu 14.09.2023 r. z zachowaniem wymaganej formy przekazania.

Szczegółowej weryfikacji poddano spełnianie wymogów RODO wynikających z następujących przepisów:

- art. 7 ust. 1 – w zakresie warunków wyrażenia zgody na przetwarzanie danych,
- art. 24 ust. 1 – dotyczącego wdrożenia środków zapewniających przetwarzanie danych zgodnie z RODO,
- art. 28 ust. 3 – określającego sposób i warunki przetwarzania danych przez podmiot przetwarzający,
- art. 29 – dotyczącego przetwarzania danych z upoważnienia administratora,
- art. 30 ust. 1 – dotyczącego prowadzenia rejestru czynności przetwarzania danych osobowych i zakresu zawartych w nim informacji,
- art. 32 ust. 2 – dotyczącego analizy ryzyka przetwarzania danych osobowych,
- art. 33 ust. 1 – dotyczącego zgłaszania naruszenia danych osobowych,
- art. 33 ust. 5 – dotyczącego dokumentowania wszelkich naruszeń ochrony danych osobowych,
- art. 37 – dotyczącego wyznaczenia inspektora ochrony danych (dalej: IOD), w szczególności w zakresie publikacji danych kontaktowych IOD,
- art. 37 ust. 7 – dotyczącego publikacji danych kontaktowych IOD oraz zawiadomienia o nich organu nadzorczego,
- art. 38 ust. 3 – dotyczącego podległości służbowej IOD,
- art. 38 ust. 6 – dotyczącego zapewnienia, że zadania i obowiązki IOD nie powodują konfliktu interesów w przypadku wykonywania przez niego innych zadań.

W wyniku dokonanej weryfikacji, Zespół kontrolujący stwierdził **uchybiecie formalne w zakresie przetwarzania danych osobowych na podstawie umowy ich powierzenia.**

Jak ustalono, w Muzeum funkcjonuje umowa powierzenia przetwarzania danych osobowych w związku z przetwarzaniem tych danych w programach: finansowo-księgowym, płacowym i kadrowym, zawarta między Muzeum (administratorem danych osobowych), a Biurem Doradztwa Ekonomicznego „Gwimag” z siedzibą w Gliwicach (producentem oprogramowania). Umowę zawarto w dniu 24.05.2018 r. na okres od 24.05.2018 r. do 31.12.2019 r. W dniu 02.01.2020 r. podpisano aneks nr 2/01 do ww. umowy, zmieniający termin jej obowiązywania na czas nieokreślony. Zgodnie z zapisami aneksu nr 2/01 wprowadzone zmiany obowiązują od dnia 02.01.2020 r., przez co nie zachowano ciągłości obowiązywania tej umowy (doszło do przerwy w dniu 01.01.2020 r.).

Zgodnie z zapisami art. 28 ust. 3 RODO „Przetwarzanie przez podmiot przetwarzający odbywa się na podstawie umowy lub innego instrumentu prawnego, które podlegają prawu Unii lub prawu państwa członkowskiego i wiążą podmiot przetwarzający i administratora, określają przedmiot i czas trwania przetwarzania, charakter i cel przetwarzania, rodzaj danych osobowych oraz kategorie osób, których dane dotyczą, obowiązki i prawa administratora (...)”. Stwierdzone uchybiecie polegało na braku zapewnienia ciągłości obowiązywania umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych

(dotyczy umowy z dnia 24.05.2018 r.), wynikającego z podpisania aneksu do ww. umowy bez zachowania ciągłości jej trwania (dotyczy aneksu nr 2/01 z dnia 02.01.2020 r.).

W pozostałym zakresie Zespół kontrolujący nie wniósł uwag co do spełnienia ww. wymogów *RODO*.

(dowód: akta kontroli nr 15 - 19)

B. Ustalone uchybienie (przyczyny, zakres, skutki):

Stwierdzono **uchybienie formalne w zakresie braku zapewnienia ciągłości obowiązywania umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych** (dot. umowy z dnia 24.05.2018 r. obowiązującej do 31.12.2019 r. i aneksu nr 2/01 do tej umowy obowiązującego od 02.01.2020 r.).

Przyczyny: brak zachowania należytej staranności przez administratora danych osobowych w zakresie zapewnienia ciągłości obowiązywania umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych.

Skutki: brak skutków - w związku ze stwierdzonym uchybieniem *Muzeum* nie odnotowało w dniu 01.01.2020 r. incydentu w zakresie przetwarzania danych osobowych powodującego naruszenie przepisów *RODO*.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za uchybienie:

Pani Halina Bieda – Dyrektor *Muzeum* w okresie od 20.12.2018 r. do 31.10.2020 r., która zgodnie z art. 5 ust. 2 *RODO* była odpowiedzialna za przestrzeganie przepisów i wykazanie ich przestrzegania.

C. Ocena cząstkowa: pozytywna mimo stwierdzonego uchybienia.

III. Uwagi.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia.

Wystąpienie pokontrolne posiada 10 stron.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

V. Zalecenia/wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Mając na względzie powyższe ustalenia zalecam:

1. Dostosować dokumentację opisującą przyjęte przez *Muzeum* zasady (politykę) rachunkowości do wymogów określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), a w szczególności w zakresie:
 - określenia sposobu przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
 - wskazania wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji dla systemu informatycznego stosowanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych.
2. Przestrzegać obowiązku wstępnej kontroli przez Głównego księgowego wszystkich dokumentów powodujących powstanie zobowiązań finansowych, a czynność tę potwierdzać złożeniem podpisu stosownie do wymogu wskazanego w art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.).

3. Weryfikować umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych w zakresie zapewnienia ciągłości ich obowiązywania, celem spełnienia wymogu określonego w art. 28 ust. 3 *RODO*.

**Osoba upoważniona przez
Marszałka Województwa Śląskiego:**

Robert Lipka

Dyrektor Departamentu Audytu i Kontroli

POUCZENIE

Zgodnie z § 29 ust. 6 Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z § 30 ust. 1 ww. Regulaminu - Kierownik jednostki kontrolowanej, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informuje podmiot uprawniony do kontroli o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.